

Det kan i dag forekomme underligt, at vi sådan i Folketinget kunne vedtage en lov, som var grundlovsstridig, men hvis man ser tilbage på de debatter, der var, og læser aviser fra dengang, så vil man kunne konstatere, at der var en særlig stemning omkring Tvind og Tvindsærlovens vedtagelse.

For det første kunne man konstatere, at der var en opfattelse hos et flertal i Folketinget af, at Tvindskolerne skulle lukkes for enhver pris eller i hvert fald for næsten enhver pris. Derved satte man altså retssikkerhed og lighed for loven til side, og da det nu var en friskolelovgivning, man havde med at gøre, satte man også frihedsbegrebet til side i den her forbindelse. Hr. Søren Søndergaard har citeret nogle ting. Det var nok nogle af de grovere ting, men det var noget, som slægtede det på eller flugtede det.

For det andet kan man sige, at Tvindsærloven desværre også afslørede, at respekten og forståelsen for grundloven hos en række politikere ikke er det, der ligger nærmest. Spørgsmålet, om Tvindsærloven var i overensstemmelse med grundloven, blev af en række politikere afvist med, at de gad ikke høre på dette juristeri, og når vi talte om juraen i den her forbindelse, forhindrede det, at vi fik vedtaget den der lov.

For det tredje blev det også afsløret, at historieforståelsen hos nogle folketingsmedlemmer kunne være bedre. Jeg lagde mærke til, at hr. Bendt Bendtsen i dag igen brugte det der udtryk med, om der er nogen, der er over Folketinget. Jeg ved ikke, hvad hr. Bendt Bendtsen tænker på, men jeg kan i hvert fald huske, at dengang var der nogle, der citerede, troede de selv, Hørup. Nu er det måske ikke Hørup, hr. Bendt Bendtsen normalt ville citere, men Hørup er jo fejlagtigt blevet citeret for at skulle have sagt, at ingen ting er over Folketinget. Det, han sagde, var: »Ingen over og ingen ved siden af Folketinget«, gående på Landstinget, og det har aldrig været hans tanke, at det gik på domstolene. Jeg ved ikke, hvad det var, hr. Bendt Bendtsen tænkte på, da hr. Bendt Bendtsen nævnte, at nu måtte man væk fra den situation.

Endelig var der nok også en opfattelse af, at uanset om man var på kanten af grundloven eller i strid med grundlovens ånd, skete der nok ikke noget ved det, fordi Højesteret ikke ville underkende det. Der var nok en generel opfattelse af, at Højesteret var tilbageholdende, fordi det var jo erfaringen. Men ønsket om at skride

ind over for Tvindskolerne var altså så stærkt, at man så bort fra andet.

I den forbindelse er der så talt om Justitsministeriets Lovkontor, og dér vil jeg også godt citere ordret, hvad det var, Justitsministeriets Lovkontor sagde. Efter at det havde sagt, at den var god nok, tog det alligevel forbehold ved at sige: »En sådan lovgivning bør Folketinget ud fra almindelige retsprincipper kun anvende, når der foreligger tungtvejende grunde hertil.« Da lyste de gule lamper, skulle man tro, men det gjorde de altså desværre ikke.

En række uafhængige jurister, og jeg mener langt de fleste, sagde: Den er ved at være gal nu. Der var nok nogle, der sagde, at den nok er ved at være gal, men der sker nok ikke noget, hvis den kommer til Højesteret. Det, der var karakteristisk, var, at der var ingen, der sagde: Den er helt i orden. Alle jurister var enige om, at den var på kanten.

Så var det jo, at vi i SF, da vi ikke kunne få Folketinget til at foranstalte det, bad Claus Haagen Jensen om at lave et responsum, og det, han sagde ved den lejlighed – og det fik hele Folketinget udleveret, og de fik det gratis, vi havde betalt for det, og vi gjorde det med glæde, det er nogle af de bedste penge, vi nogen sinde har givet ud – var: Lovindgrebet må antages at stride mod grundlovens § 3, 3. punktum, fordi det i hvert fald delvis er begrundet i, at skolerne har overtrådt den gældende lovgivning om statsstøtte, og fordi forslaget samtidig afskærer skolerne fra at kunne få en domstolsprøvelse af dette spørgsmål. Lovgiveren vil med en sådan fremgangsmåde henlægge, hvad der reelt er dømmende myndighed, til Folketinget.

Det er fuldstændig den samme tankegang, der ligger bag Højesterets dom. Det var altså et responsum, som hele Folketinget fik, men det nyttede desværre ikke noget.

Så er der spørgsmålet om konsekvenserne af det. Jeg ville sige, at der efter vores opfattelse er to ting: Vi skal ruste os betydelig bedre her i Folketinget, og det ligger der i det fremsatte forslag til vedtagelse, og at når man skal se på en grundlovsændring, og det skal man før eller siden, så er det nødvendigt at se på, hvad princippet magtens tredeling betyder.

Peter Skaarup (DF):

I Dansk Folkeparti er vi tilfredse med, at Enhedslisten har rejst debatten her i Folketinget, for det er jo ikke hver dag, at en lov bliver